

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011282
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120011282.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti odsúdenému U. I., nar. XX.XX.XXXX v P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06. augusta 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 08. apríla 2021, sp. zn. 6Pp/224/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. poriadku z r u š u j e sa v napadnutom uznesení výrok o určenej skúšobnej dobe odsúdenému.

Podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona súd odsúdenému u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky a súčasne nariaďuje u odsúdeného probačný dohľad nad jeho osobou na 2 (dva) roky.

Podľa § 51 odsek 3 písm. b) Tr. zákona súd odsúdenému u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a podľa § 51 odsek 4 písm. k) Tr. zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo preukázateľne sa o zamestnanie uchádzať.

odôvodnenie:

Odsúdený U. I. vykonáva súhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/112/2017 zo dňa 12.09.2017 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. e) Tr. zákona s poukazom na § 140 písm. f) Tr. zákona vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Na výkon trestu odsúdený nastúpil dňa 24.04.2018, a ktorý má po započítaní doby väzby (15.05.2017 - 12.09.2017) predpokladane vykonať dňa 15.05.2022. Vyššie uvedeným rozsudkom súd zároveň zrušil z dôvodu uloženia súhrnného trestu výrok o treste vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/35/2017 (zločin krádeže podľa ust. § 212 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. b) Tr. zákona a pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona).

Dňa 09.10.2020 bola Okresnému súdu Trenčín doručená písomná žiadosť odsúdeného U. I. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.12.2020 po vypočutí odsúdeného a vykonaní ďalších dôkazov rozhodol uznesením z toho istého dňa pod sp. zn. 6Pp/224/2020 tak, že podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 415 odsek 1 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu vyššie citovaným rozsudkom. Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený, ktorú však do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie neodôvodnil. Proti tomuto uzneseniu podala dňa 04.02.2021 sťažnosť matka odsúdeného. Krajský súd uznesením zo dňa 16.02.2021, pod sp. zn. 2Tos/15/2021 rozhodol o zrušení napadnutého uznesenia a uložil okresnému súdu, aby

vo veci znovu konal a rozhodol vzhľadom na absenciu základného spisu sp. zn. 3T/112/2017 z Okresného súdu Prievidza (rozsudkom bolo odsúdenému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou), resp. spisu sp. zn. 2Nt/17/2020 z Okresného súdu Košice II. (uznesením bolo rozhodnuté o zmene ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou na ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou) v spise Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Pp/224/2020 rozhodujúceho o podmieničnom prepustení odsúdeného, pretože súd prvého stupňa nedostatočne zistil všetky okolnosti potrebné pre posúdenie splnenia, či nesplnenia podmienok na podmieničné prepustenie. Vyššie citovaním uznesením krajský súd tiež zamietol sťažnosť matky odsúdeného L. M., pretože bola podaná neoprávnenou osobou.

Okresný súd vo veci znovu konal a uznesením sp. zn. 6Pp/224/2020 zo dňa 08.04.2021 rozhodol o podmieničnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Toto citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu v zákonnej lehote podal sťažnosť prokurátor. V jej písomnom odôvodnení prokurátor poukázal na absenciu materiálnej podmienky pre podmieničné prepustenie odsúdeného U. I., nakoľko aj zo záverov hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že prognóza u odsúdeného je vyhodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania (keďže boli indikované také rizikové faktory ako opakované páchanie trestnej činnosti, jej závažnosť, znaky alkoholovej závislosti, výchova v disharmonickej rodine a emočná labilita, súdom nariadené ochranné sexuologické a psychiatrické liečenie), na základe čoho odsúdený preukazuje len čiastočné splnenie podmienok na podmieničné prepustenie. Prokurátor tiež poukazuje na skutočnosť, že z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného bolo ovplyvnené jeho intelektovými i osobnostnými rezervami, infantilnosťou v prejavoch a sociálnou nezrelosťou. Prokurátor je preto názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory u odsúdeného, ktorý bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, pričom poukazuje na povahu spáchanej trestnej činnosti odsúdeným, pre ktorú aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, ktorá spočíva najmä v násilnom konaní. Prokurátor má za to, že nebol naplnený jeden zo základných cieľov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred kriminálnou činnosťou. Vzhľadom na uvedené má prokurátor za to, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život a z tohto dôvodu nie sú splnené zákonné podmienky pre jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Na základe toho preto navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zamietol žiadosť odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti prokurátora v neprospech odsúdeného preskúmal podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k nasledujúcim záverom.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona podmieňuje podmieničné prepustenie kumulatívnym (súčasným) splnením troch podmienok - vykonaním príslušnej časti uloženého trestu, preukázaním adekvátneho polepšenia sa plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a očakávaním, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Podľa § 66 odsek 2 Tr. zákona súd pri rozhodovaní prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V prvom rade krajský súd uvádza, že formálne podmienky na rozhodovanie o žiadosti odsúdeného boli splnené, pričom príslušnú časť trestu odsúdený vykonal dňa 15.09.2020.

Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu, v tomto smere krajský súd rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že odsúdený si plní svoje povinnosti vo výkone trestu dlhodobo riadne, čo vyplýva z hodnotenia ústavu, ktoré podrobne konštatoval súd prvého stupňa v napadnutom uznesení. Disciplinárne potrestaný nebol, naopak bol 3x disciplinárne odmenený. Odsúdený participuje na plnení cieľov stanovených v programe zaobchádzania, čím si ho plní na požadovanej úrovni. K predošlej trestnej činnosti je kritický, pričom prístup k spáchaným skutkom je uvedomujúci, ľutujúci s vnímaním širších skutočností a následkov. Resocializačná prognóza po prepustení z výkonu trestu u menovaného je hodnotená však ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Ako rizikové faktory sú indikované opakované páchanie trestnej činnosti, jej závažnosť, znaky alkoholovej závislosti, výchova v disharmonickej rodine, emočná labilita, súdom nariadené ochranné sexuologické a psychiatrické

liečenie. Záverom hodnotenia ústav na výkon trestu odňatia slobody poukázal na posudok znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatria, z ktorého vyplýva, že odsúdený trpí sexuálnou deviáciou a konštatoval, že menovaný preukazuje čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a ústav neodporučil jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom. Zo znaleckého posudku ďalej vyplynulo, že u odsúdeného je rozvinutá závislosť od alkoholu. Odsúdený trpí aj poruchou sexuálnej preferencie fetišizmom prejavujúcim sa záujmom o spodné prádlo. Sexuálna deviácia mala vplyv na konanie odsúdeného v čase skutku v spojitosti s neliečeným alkoholizmom. Znalec preto navrhol uložiť odsúdenému ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou a sexuologické liečenie ambulantnou formou, pričom už ochranné psychiatrické liečenie vykonal a z uznesenia Okresného súdu Košice II. sp.zn. 2Nt/17/2020 z 29.06.2020 vyplynulo, že odsúdenému bola zmenená forma výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavnej na ambulantnú a zároveň bolo rozhodnuté, že odsúdený bude pokračovať v ochrannom psychiatrickom a sexuologickom liečení ambulantnou formou aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd starostlivo posudzujúc všetky okolnosti prípadu, osobu odsúdeného a jeho chovanie vo výkone trestu, stav prevýchovy, zvažoval, či na základe uvedených rizikových faktorov možno odmietnuť predpoklad očakávania vedenia riadneho života po podmiennečnom prepustení. Riziko recidívy sa nedá vylúčiť nikdy, je nutné však posúdiť jeho mieru vzhľadom na ďalšie okolnosti prípadu. V tomto smere krajský súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdený preukázal svoje polepšenie, pričom bol 3-krát disciplinárne odmenený, má vybudované riadne pracovné návyky, nakoľko vo výkone trestu bol pracovne zaradený a zároveň sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti. Záujem odsúdeného viesť po prepustení z výkonu trestu riadny život dokazuje tiež predložený príslub zamestnania. Odsúdený má vybudované riadne sociálne zázemie, pričom počas výkonu trestu udržiaval kontakt s matkou. Faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je dôležitým pri prognóze očakávania vedenia riadneho života, avšak táto prognóza však nemôže byť založená výlučne a len na jeho trestnej minulosti. Ak by totiž záver súdu o nenaplnení podmienky očakávania vedenia riadneho života bol založený výlučne a primárne len na okolnostiach a dôvodoch, ktoré hrali úlohu pri ukladaní samotného trestu odňatia slobody (predchádzajúce odsúdenia, závažnosť trestnej činnosti), mohlo by prísť k porušeniu zásady zákazu ne bis in idem. Ani trestnú minulosť teda nemožno hodnotiť mechanicky, bez previazanosti na aktuálne správanie a charakteristiky odsúdeného, i keď samozrejme zhodnotiť ju treba, a to vrátane už prípadne zahladených odsúdení. V prípade predchádzajúcich odsúdení je potrebné zohľadniť, aký bol medzi nimi časový odstup a aká bola ich závažnosť, pričom závažnosť spáchanej trestnej činnosti nemôže byť prekážkou pre podmiennečné prepustenie, ak inak odsúdený spĺňa zákonné podmienky, a jednak je závažnosť trestnej činnosti zohľadnená vo výmere trestu. Krajský súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že v prípade odsúdeného sa nejedná o recidívu a prihliada na skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát a neexistuje negatívny poznatok o tom, že by tento druh trestu nemal pozitívny vplyv na prevýchovu. V prípade odsúdeného sa doterajšie pôsobenie týmto druhom trestu javí ako dostatočné. Je pravdou, že v prejednávanom prípade je odsúdený vo výkone trestu za opakovanú závažnú trestnú činnosť, no rizikové faktory sú čiastočne eliminované postojom samotného odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, ktorú ľutuje, jeho chovaním vo výkone trestu a snahou zamestnať sa a žiť v budúcnosti riadnym životom. Krajský súd posudzujúc riziko recidívy a jej mieru u odsúdeného dospel k názoru, že snaha odsúdeného o vedenie ďalšieho riadneho života je myslená úprimne, pričom poukazuje tiež na skutočnosť, že odsúdený v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody aktívne preukazuje snahu po náprave, a to kritickým postojom k svojej trestnej minulosti. Pokiaľ ide o alkoholovú závislosť a nariadené ochranné sexuologické a psychiatrické liečenie, je potrebné poukázať na skutočnosť, že liečenie u odsúdeného zaznamenalo pozitívny vplyv, nakoľko v prípade psychiatrického liečenia bola odsúdenému zmenená forma liečenia z ústavnej na ambulantnú. Krajský súd poukazuje tiež na to, že z lekárskej správy vyplynulo, že odsúdený zaujíma kritický postoj ku svojej vlastnej deviácii. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má krajský súd za to, že za predpokladu dodržania liečebného režimu ambulantného liečenia nebude pobyt odsúdeného na slobode predstavovať zvýšené riziko pre spoločnosť. Na základe uvedeného krajský súd dospel k názoru, že odsúdený spĺňa zákonné podmienky a je možné ho podmiennečne prepustiť z výkonu trestu.

Na druhej strane však súd prvého stupňa nebol dôsledný, jednak keď pri obligatórnom určení skúšobnej doby odsúdenému podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona neurčil probačný dohľad nad odsúdeným počas skúšobnej doby spolu s uložením primeraných povinností, za účelom pozitívneho pôsobenia na odsúdeného a dovŕšenie jeho nápravy, aby viedol riadny život a napokon aj z dôvodu eliminácie rizika recidívy s poukazom na lekársku správu psychiatra sexuológa pri premene ústavného liečenia na

ambulantné. Preto krajský súd z podnetu sťažnosti prokurátora rozhodol tak, že zrušil v napadnutom uznesení výrok o určenej skúšobnej dobe odsúdenému a sám podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona odsúdenému určil skúšobnú dobu na 2 (dva) roky a súčasne nariadil probačný dohľad nad jeho osobou na 2 (dva) roky, pričom podľa § 51 odsek 3 písm. b) Tr. zákona odsúdenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a podľa § 51 odsek 4 písm. k) Tr. zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Krajský súd je toho názoru, že dôsledným dodržiavaním liečebného režimu ambulantnou formou za súčasného dodržiavania zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok sa eliminuje u odsúdeného riziko sociálneho zlyhania a recidívy vzhľadom na previazanosť páchania trestnej činnosti so závislosťou na alkohole. Vzhľadom na uvedené dôvody krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.